

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

SS. Philippi & Iacobi Apostolorum festo Paraphrasis in Lectionem Sap. Cap.
V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

IN FESTO SS. APOSTOLORVM PHILIP-
pi & Iacobi Lectio libri Sapientiae Cap. V.

Tabunt iusti in magna constantia adversus eos, qui se angustia-
nerunt, & qui abstulerunt labores eorum. Videntes, tui habentur ter-
more horribili, & mirantur in subitaneis in se perata salutis, di-
centes intra se penitentiam agentes, & pra angustia spiritus ge-
mentes: Hi sunt, quos aliquando habuimus in derisum, & in si-
militudinem improperij. Nos insensati vitam illorum aestimabamus insaniam,
& finem illorum sine honore. Quomodo ergo computati sunt inter filios Dei? Et
inter sanctos fors illorum est.

PARAPHRASIS IN EANDEM LECTIONEM.

Plancherrima hodie lectio nobis proponitur filij charissimi, in qua
commemoratur breuibus quidem, sed admodum aculeatis verbis in-
sapientia mundi amicorum, qui dum amicos Dei conspiciunt habe-
re despectui ea quae ipsi summo in pretio, nimisque chara habent, pura
diuitias, honores, voluptates, successus prosperos, & quicquid huiusmo-
di est temporariae vanitatis, in quibus periunt miseri, derident eos atque
vilipendunt, tanquam qui mente capti, ac sensibus non recte sint con-
stituti, & quod nolint frui bonis huius vitae. Sed reuera ipsi potius pla-
ne amentes ac stupidi sunt, dum amorem suum in res praesentes ac secu-
li voluptates conferunt, neglectaque vera salute & summa beatitudine, cu-
ius capessendae gratia ac emerendae tamen omnes conditi sumus, nec ali-
am ob causam in hanc lucem editi sumus, umbram & somnium ample-
ctuntur, tantoque sunt miseriorum ac miserabiliores, quanto his magis
dediti sunt, magisque abundant. Quamuis autem quod ad praesens tem-
pus attinet, maiori videantur gaudere felicitate, vitamque iucundiorum,
suauiorum, ac gratiorum ducere atque illi, qui Christum Dominum per
penitentiam & crucis iter sectantur: quod tamen nec ipsum simpliciter
verum est, cum vtrique nullae huius mundi voluptates, tranquillae con-
scientiae gaudijs possint comparari, quibus ut perfruuntur amici Dei, ita
mundi amici careant necesse est, tamen ubi ad extrema ventum erit, tum
demum res ipsa declarabit, quam nihil fuerit, imo quanta infelicitas fu-
erit mundi prosperitas & amor ac studium voluptatum quantaque felici-
tatis ea Christi amore contempsisse. Maxime vero in illo extremo iu-
dicio, ubi iusti pariter ac impij omnes comparebunt, perspicue ani-
maduertent filij huius seculi, & quotquot amicos Dei, dum viuerent,
persecuti sunt, ac derisui habuere, vel etiam neci dederunt ob piete-
tem, quam bonum fuerit seruire Deo, quam noxium non timere De-
um. Tunc enim stabunt iusti in magna constantia, nempe de sua iam glo-
ria immortali, summaque beatitudine securi, aduersus eos qui se angustia-
uerunt, qui suis persecutionibus, ludibrijs, sannis, terroribus, minis, suppli-
cijs ipsos diuexarunt, & qui abstulerunt, quod alij vertunt, spreuerunt labores

v v 2 eorum,

eorum, tanquam fuciles, inanes ac superuacaneos, quos nullus esset fructus consecuturus. Strabunt igitur in magna constantia aduersus eos, tantoq; maiori, quanto hic visi sunt contemptibiliores, abiectiores, magisq; ab impijs afflicti ac pressi sunt. Erit enim in illo iudicio: maxima bonorum gloria, virtus, & potestas, & claritudo. Fulgebunt enim sicut sol in virtute sua, ac vehementissimè impios omnes, maximè sui oppressores, vexatores ac persecutores affligent & prement, adeoque subsannabunt & despicient. Videntes autem impij Christum ipsum, & cum eo iustos omnes in tanta maiestate & gloria, turbabuntur timore horribili, imo incomprehensibili, tantoq; horribiliori, quanto hic magis sese erigunt ac insurgunt & sæuiunt in amicos Dei: & mirabuntur in subitatione inspiratæ salutis, quæ præter spem & opinionem ipsorum electis obtinget. O iustum æquissimi iudicis Dei iudicium. Humiles, mites, pijs, quos modo mundus deprimit, vexat, angit & angustat, illic summa erunt animi constantia, securitate, latitudine præditi. Impij contra, superbi, tumidi, qui hic miris sese modis efferunt, insolescunt, lasciuunt, summo animi metu, angustia, terrore constringentur: dicentes intra se, secumq; cogitantes, ac poenitentiam agentes, sed heu seram nimis. Non enim habet fructus vllos poenitentia in aliud seculum dilata: & tamen poenitebunt scelesti ac inimici Dei, non quod eis dolebit pijssimum ac amarissimum offendisse creatorem, sed quod se sentient ob sua demerita poenas duros sempiternas. Vnde etiam præ angustia spiritus gement acerbissimè, quod in tam inexplicabiles sese miseras demerserint, quas tamen, si voluissent faciliè euadere potuissent. Hæc namque angustia vna est ex poenis damnatorum, intantum grauis, vt quidam eam dicat poenas alias omnes superare: cuius talis quædam possit similitudo dari, quam nec ipsa veritati respondeat. Si terra hæc, quam calcamus tam esset crassa, quantum distat cælum à nobis, eaque sese aperiret, & hominem viuum cum anima & corpore in medium sui reciperet, rursusq; vndique sese claudens, hominem illum strictissimè comprimeret nec tamen occideret, sed in omnem æternitatem viuum retineret, quis dubitat ineffabilem illam fore angustiam? Tali ergo, imo longè maiori angustia prementur impij omnes, ita vt singulis quibusq; momenti præ nimio terrore & angore putent se redigendos in nihilum, nec tamen vnquam possint interire. Hæcque angustia correpti dicent: Hi sunt, quos aliquando, dum nobis cum in terris degerent, habuimus in derisum, eorum simplicitatem, humilitatem, innocentiam, pietatem contemnendo: & in similitudinem improperij, ipsorum rectè facta eis aut etiam alijs ceu vana & stolidi obijciendo ac opprobrando. Nos insensati, qui olim putabamus nosse nos omnia, aut illis rectius nobis sapere videbamur, tamen si veræ sapientiæ expertes fuerimus, vitam illorum Deum timentium, Deoque humiliter & cum timore ac reuerentia seruientium æstimabamus insaniam, eo quod voluptates fugerent, & angusta via ingrederentur. Sic olim Pharisei Dominum Iesum auaritiam publico sermone damnantem irridebant, eo quod avari essent, dicebantque: Insanit, quid eum auditis? Vnde merito confortari debent pij omnes membra Christi dum ab impijs irridentur, quandoquidem Christum ipsum caput suum idem perpassum audiunt. Et finem illorum putabamus esse sine honore. Quod

Matth. 1.

Impios quæta post hæc maneat calamitas.

Poenitentia apud damnatos qualis erit.

Poenis damnatorum quænam omnium sit grauissima.

Matth. 7.

Lucæ 16. Ioan. 10.

Quod licet ad omnes mundi amicos pertinet, vt qui seruos Christi putant non habere apud Deum repositam mercedem, vel etiam ob hypocrisim, quam plerumque eis tribuunt, malè perituros esse: specialiter tamen referri potest ad persecutores & peremptores martyrum, qui dæmonibus serui- entes, Christi fidem superstitionem impiam crediderunt, & idola adora- re nolentes ad Tartara relegandos putarint. Sed vbi viderint eos in iudicio ad maximam euectos dignitatem, dicent: Quomodo ergo inter filios Dei, id est, angelos sanctos computati sunt, & cohæredes Christi effecti? Ex inter sanctos fors illorum est. Quod itidem dicturi sunt mali omnes, qui modo sanctos Dei homines derident ac affligunt, dum eos summa felicitate, se ve- rò extrema miseria affici sentient. O si hæc bene perpenderent stulti homi- nes, qui in suis sibi vanitatibus placent, & mundi contemptores despiciunt, mirum si non rectius suæ salutis consulerent.

EXEGESIS EVANGELII IN EODEM FESTO.

Ioannis XIII.

Dominus ac redemptor noster dilectissimi ex hoc mundo transiturus ad Patrem, ex quo processerat, à quo missus fuerat in terras vt per- ageret opus reparationis nostræ, paulo ante passionem suam sermo- nem dulcissimum habuit ad discipulos suos, quo sui erga nos amoris te- neritudinem nobis abundè declarare voluit: qui vt arctius discipulorum cordibus semper maneret affixus, morti proximus cum habuit. Ex quo et- iam huius diei Euangelica lectio extracta est, plena dulcedinis ac pij amo- ris, ita vt quiuis facilè possit intelligere Dominum Saluatorem in illa ex- tremâ necessitate seipso posthabito, totum se discipulis consolandis atque confirmandis impendisse. Quod autem discipulis tunc præstitit, id nobis omnibus modo præstitum dubitare non debemus. Ex quo patet eius erga nos amoris & fidelitatis magnitudo, quod licet tum immanissimos, iam iamque sibi cruciatus imminerè cerneret, tamen oblitus sui, hoc solum curarit, vt à nobis recessurus præsentia corporali, quoad posset nos conso- laretur, & amorem suum testatum nobis relinqueret. Atque vti nam beni- gnissimus Saluator immensa fidelitate sua à saxeis hominum pectoribus id posset impetrare, vt vel qualemcunque ei vicem amoris rependere vellent. Ita ergo idem ipse pijssimus animarum nostrarum liberator cum vidisset discipulos verbis suis, quæ de sua morte habuit mœrore affectos, eorum ^{Ioan. 15.} mœsticiam ferre non valens, cum esset ipse acerbissimi plenus doloris, mox ad consolandos eos sermonem vertit, ita dicens.

Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, & in me cre- dite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Si quo mi- nus, dixissem vobis: Quia vado parare vobis locum.

Vides quam bene congruant Domino Saluatori ea verba Esaiæ, quibus ^{Esaiæ 66.} ex illius persona dicitur: *Quemadmodum mater consolatur filios suos, ita & ego consolabor vos.* Sed mirum quiddam hic considerandum sese offert. Domi- nus Iesus qui est verus paraclætus siue consolator mœrentium omnium, qui solus potest perfectè consolari afflictos omnes, qui que committere non

Y V. 3. potuit,

Matth. 26.
Marc. 14.
Luc. 22.

Matth. 28.

potuit, quin suos consolaretur discipulos, tamen eodam ipso tempore omni
 penè consolatione destitutus erat, quod ad exteriorè hòmìnem & inlimum
 animæ vires attinet, ita vt paulo post etiam ab ipsètm ipsis suis discipulis,
 quorum dolores piissima consolatione lenire studuit, derelictus sit. Sed
 hoc melius potest mente pertractari, quam hic exprimi. Ait ergo clemen-
 tissimus magister discipulis suis, propediem ab ipso defecturus: piissima
 pater filijs mox futuris orphanis, pastor vigilantissimus ouibus mox dis-
 pergendis. Non turbetur cor vestrum. Tanquam dicat: Cur affligit cor
 meum dolore vestro? Cesset omnis formido, facesset omnis mœstitia. Be-
 nò animo sitis charissimi: Non vos derelero, non vos derelinquo. Et sic cor-
 re disungor, ac diuinitatè super adero. Si creditis ergo in Deum, & in me
 credite. Siquidem & ego Deus sum, minor quidem Patre secundum for-
 mam serui: sed illi omnino equalis in forma Dei: vt merito nihil turbati
 debeatis, quem certissimi esse potestis vobiscum semper permanurum: ne-
 que id solum in hac vita, sed multo maximè in futura, in illa æterna domo
 Patris mei, in qua ab ipso mundi initio pro diversa ratione meritorum di-
 ueris ac plurimæ mansiones preparatae sunt, ad quas etiam vos recipietis.
 Quod si ita se res non haberet, equidem iam pridem certiores vos red-
 dissem. Atque nunc eo pergo vobis locum preparaturus. Neque enim vo-
 bis illuc ingredi licebit, nisi per mortem discedam à vobis, & ipsa mortis
 vobis aditum patefaciam, locumq; parem. Ergo nihil vltra perturbationis
 apud vos resideat. Fides certa & firma spes futuræ beatitudinis nebulas om-
 nes tristitiæ dispellat.

Et si abiero & preparauero vobis locum, iterum venio, &
 accipiam vos ad me ipsum: vt vbi sum ego, & vos sitis.

O pietas Saluatoris. O benignitas & humanitas Dei nostri. Quid poterat
 dulcius dixisse discipulis mœrore contractis? Etsi, inquit, abiero, atque per
 mortem corporis huius à vobis discessero, humanæ salutis ita potestate
 ratione: tamen statim vbi resurrexero, veniam sepius ad vos, & tristitiam
 vestram in gaudium mutabo. Deinde etiam postquam ascendendo prepa-
 rauero vobis locum, meisq; meritis calos reserauero, vbi naturæ debitum
 persoluendum erit, veniam ad vos singulos, item quæ ad electos omnes, &
 accipiam vos ad me ipsum, mihiq; perenniter coniungam: vt vbi sum ego &
 vos sitis, videatisq; claritatem meam, & per fruamini æterna beatitudine,
 tota diuinitate meâ. Quod etiam potest ad iudicium extremum accommo-
 dari, quando reuertetur ad nos, secum quæ electos omnes corpore & anima
 gloriosos in calum adducet. Hac igitur spe dilectissimi etiam nos consola-
 ri debemus nos ipsos, dum huius vitæ fluctibus quatimur, dum aduersis co-
 sibus agitamur. Multum enim temperat mala præsentia futuræ beatitudinis
 contemplatio, ita vt Apostolus ipse constanter dicat: *Non sunt cogitationes
 huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis.* Et si hic incerta
 non nihil oporteat propter Christum & virtutes perpeti, tamen finem ha-
 beret: sed beatitudo nobis promissa, finem non habet: vbi Dominus Iesus ab-
 surret omnem lachrymam ab oculis nostris, & fugiet dolor & gemitus, &
 que in sinu suo nos dulcissimè confouebit Deus & Dominus noster.

Beatitudinis
 æternæ con-
 templatione
 vt omnia gra-
 uia hic æquo
 animo feren-
 da sint.
 Rom. 8.

Esa. 55.
Apoc. 21.

Et quo ego vado scitis, & viam scitis.

Iam quidem per fidem nostis Deum Patrem meum, ad quem pergo, consummato opere quod is dedit mihi ut faciam: ipsam quoque Hierusalem supernam id est patriam caelestem nostis, quando quidem me de ea sapere referentem audistis: sed & viam scitis, aequè à me inde instructi, nempe mortem & passionem meam, quæ vnica restat via, qua liceat ad cælos proficisci. Veleuiam viam, id est, me ipsum scitis, qui sum via, veritas & vita, vt mox sequitur.

Dicit ei Thomas: Domine nescimus quo vadis, & quomodo possumus viam scire? Dicit ei Iesus: Ego sum via, veritas & vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per me.

Negat S. Thomas Apostolus, quod Christus affirmarat: & tamen quod Christus dixit, id verum sit oportet. Itaque nouerant quidem discipuli & terminum quo pergeret Christus, id est, Deum Patrem, & viam, qua pergeret, id est, Christum, sed tamen tenuerit admodum ac imperfecte: & fortasse quidam ita fuere rudes, inter quos & Thomas forsan fuerit, vt Domini mentem penitus non caperent, quibusq; verba illius prorsus obscura forent. Nam & ipsa Saluatoris verba non ita perspicua habent intelligentiam, possuntq; diuersis modis accipi. Sed Dominus statim eum conuincit nosse ea quæ se dixit ignorare, dum ait: Ego sum via, veritas & vita. Ac si diceret: Me igitur Thoma nescis, qui tam diu vobiscum versatus sum? Id vtique affirmare non eris ausus. Si ergo me nosti, quomodo te ais nescire viam, qua iturus sum? quando ipse ego via sum? Per me ingrediatur necesse est, quisquis optat saluus & beatus effici. Nam si aliud fuerit amplexus iter à me diuersum, nunquam pertinget ad beatitudinem. Ego enim sum via, qua fit proficiscendum: ego veritas, qua nitendum: ego vita, ad quam tendendum. Quisquis non vult ferri per deuia, extra mœx vitæ vestigia non desiliat: & ne frangatur pusillanimitate spiritus, dum occurrunt aduersa & pericula, consoletur se promissis meis, qui veritas sum & fallere neminem possum: denique ne currat temerè, nihil spectet nisi vitam: qua apprehensa, securus erit. Est igitur Christus via, per quam tendamus, est veritas qua erudiamur, est etiam vita, ad quam proficiscamur. Quatenus via est, nullis neque blanditijs, neque aduersis casibus finit nos abduci à salute: quatenus veritas est, omnem animi fluctuationem & ignorantiam excludit à nobis, confirmans nos pollicitationibus suis, & verbis ac exemplis erudiens: denique quatenus vita est, totam animi nostri intentionem in se dirigit, vt vita nostra omnis in ipsum tanquam vltimum finem referatur: vniuatque sua gratia animas nostras: sed & corpora ad vitam reuocat, vt vtroque, id est, corpore & anima ipsum, qui est vera vita, possideamus. Quod autem subiungit, Nemo venit ad Patrem, nisi per me, id iam expositum est. Si enim Christus via est, qua perueniatur ad Patrem, nec extra illum aliam est reperire viam, nihil certius esse potest, quam neminè, nisi per ipsum ad Patrem posse pertingere. Et quia Christus mitis fuit & humilis

Apo. 21.

Christus vi-
sivus, veritas
& vita.Matth. 11.
Philip. 2.

v. v. 4.

est vir-

est virtutibus, nunquam perueniet ad Patrem, quandoquidem non graditur recta via, quæ Christus est.

Si cognouissetis me, & Patrem meum utique cognouissetis: & amodo cognoscetis eum, & vidistis eum.

Ex his verbis colligitur, id quod Dominus paulo ante dixit, Et quo ego vado scitis, & viam scitis, de imperfecta cognitione accipi debere. Nam de perfecta cognitione nunc dicit: Si cognouissetis me secundum diuinitatem, qua omnino similis sum Patri, atque prorsus vnus cum Patre substantia, utique & Patrem meum cognouissetis. Et amodo, id est, post perceptam gratiâ Spiritus sancti cognoscetis, eum sublimiter & excellenter, dono sapientiæ illustrati, quo possitis capere etiam profunda Dei. Siquidem per sapientiæ donum contemplamur Deum & diuina: & quo contemplatio syncerior ac dilucidior est, eo & perfectior cognitio. Præcipue verò in patria caelesti cognoscetis eum facie ad faciem. Quanquam & in presenti vidistis eum, dum me vidistis, qui illius imago sum, & expressissima similitudo.

1. Cor. 13.
Hebr. 11.

Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis.

Philippus Apostolus non contentus vidisse Patrem per fidem, sicut potest ab omnibus videri, petit eum demonstrari sibi per speciem, certus illius visione se fore beatum. Ideo namque addit: Et sufficit nobis. Nihil enim sufficit animæ rationali, nec quicquam eam explorare potest, nisi visio & fructio Dei: quæ erit in vita æterna. Magni cuiusdam desiderij videtur fuisse Philippus, qui Deum videre concupierit. Et posset id desiderium ex magna perfectione profectum videri, nisi ex subditis Domini verbis diuersum appareret. Sequitur enim:

Quodnam
solum satiare
possit ratio-
nem ani-
mam.

Dicit ei Iesus: Tanto tempore vobiscum sum, & non cognouistis me? Philippe, qui videt me, videt & Patrem. Quomodo tu dicis, ostende nobis Patrem? Non credis, quia ego in Patre, & Pater in me est?

Quæ quidem obiurgationem quandam præ se ferunt, qua Philippi ruditas & simplicitas castigatur. Nam Philippus ita sibi Patrem ostendi voluit, tanquam ille Filio maior esset, quum tamen illi Filius æqualis sit, atque adeo assimilis, ut qui Filium videt, videat & Patrem. Verum potest nonnihil excusari Philippus, quod tamen si Filium viderat, non tamen nisi in forma serui: atque ea minime contentus, voluerit sibi eius diuinitatem ostendi. Non enim putabat sibi in eius sola humanitate acquiescendum, quandoquidem ea non finis noster est, sed via qua pertingatur ad finem. Vnde & Apostolus Paulus: *Et si, inquit, cognouimus Christum secundum carnem sed iam non nouimus*, videlicet in diuinitatis contemplationem mentis aciem deligenti. Quamuis igitur multo tempore cum discipulis familiarissime vixisset Christus, non tamen diuinitatem suam eis manifestè videndam præbuerat: vnde nihil mirum si volebant videre etiam Patrem, diuinamque essentiam. Sed magister bonus, qui animum Philippi penitus perspectum habebat, non eum obiurgasset, nisi quiddam reprehensione dignum in eo conspexisset.

1. Cor. 13.

spexisset. Tanto, ait, tempore vobiscum sum, tot vestris sub oculis præclara, solique Deo possibile feci miracula, calcavi vndas, mortuos excitavi, plurims quoque de mea diuinitate vobis commemoravi, & tamen necdum cognouistis me, necdum intelligitis me Patri esse coequallem, atque vnus cum eo substantiæ & virtutis? Quod si ita vt oportet cognosceretis, non esset sanè cur Patrem vobis ostendi velletis, quando ego diuinitate nihil ab illo differo, sed per omnia simillimus ei sum: ita vt quisquis me videt oculis fidei, oculis cordis illuminatis, non sensu carnis, qui tantum de externis iudicat, videat & Patrem, quando Pater & ego vnum sumus, personis quidem discreti, sed substantia vnum atque idem. Quod cum ita sit Philippe, quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem, & sufficit nobis? O si me bene nosset, non id diceret. Non credis saltem, etsi necdum id capere potes, quia ego in Patre per essentiæ vnitatem, & Pater in me est? Quod tamen vel inde credas oportet, Quia

Matth. 8. 14.
Marc. 6.
Ioan. 6.
Marc. 5.
Lucæ 7.
Ioan. 11.

Ioan. 10.

Verba quæ ego loquor vobis, à meipso non loquor. Pater autem in me manens, ipse facit opera. Non creditis quia ego in Patre, & Pater in me est? Alioquin propter opera ipsa credite.

Verba & sermones meos, quoscunque hætenus ex me audistis, & etiamnum auditis, non à meipso loquor primario, sicut nec sum à meipso: quando quidem quicquid sum & habeo, à Patre accepi: qui per me nedum loquitur, sed etiam in me semper manens, vnus mecum Deus, cuncta mea efficit opera, nec potest vnquam à me separari: sed sicut ego totus in illo sum, ita & ipse totus est in me. Atque ipsa humanitate meâ tanquam aptissimo vtitur instrumento, efficiens per eam opera & signa, quæ me facere vidistis. Manet enim semper in ea, quam assumpsi, natura humana cum gratiæ suæ plenitudine, tanquam in templo dignissimo, vtens ea ad omnem libitum voluntatis suæ. Quum igitur tot præclarissima in me opera, soli Deo possible conspiceritis, potuistis inde tanquam ex effectu cognoscere in me inhabitantem Deum Patrem: vt planè superfluum, imo & reprehensione dignum sit, quod Patrem vobis ostendi vultis, quem tot argumentis nosse potuistis. Quod si necdum id apprehenditis, non creditis saltem, quia ego in Patre, & Pater in me est? Alioquin propter opera ipsa credite, de quibus ambigere non potestis, quin autore Deo facta sint. Nec est necesse, imo nec possibile, vt oculis corporeis Patrem, cuius ea virtute facta sunt, videatis, quod vos desiderare videmini: sed satis est vt corde credatis, & oculis fidei eum contemplemini. Apparet hinc satis, rudes valde quosdam fuisse discipulos ante obitum Saluatoris, & necdum perfectam habuisse fidem. Sed nihil hoc beatissimorum Apostolorum sanctitati derogat. Illi ad tempus in quadam cæcitate relictæ sunt à Christo, vt nos firmiores simus in fide. Deinde vbi Spiritus sancti gratia perfusi sunt, tanta omnigenum donorum & virtutum abundantia & excellentia repleti sunt, vt vix aliquis sanctorum eis possit comparari. Non igitur magnipendamus in his beatissimis patribus, quod quandoquæ minus fuere illuminati: sed quam osea sunt adepti, & in qua indes mirificè excreuere sanctitatem, modis

Apostolorum
quorundam
ante Spiritus
sancti insep-
tionem radi-
tas quanta
fuerit.

omnibus veneremur. Iam verò Dominus Iesus rursus ad erigendos confelios suos eosque eorum animos sese convertit, dicens:

Amen, amen dico vobis, qui credit in me, opera qua ego facio, & ipse faciet: & maiora horum faciet: quia ego ad Patrem vado.

Hoc est: Ne grauiter & acerbè feratis meum à vobis recessum, in proterum confirmo vobis, quisquis crediderit in me, vnus ac indistinctus mecum Patre maiestatis & naturæ: crediderit, inquam, in me fide perhibita, opera admiranda, quæ ego facio virtute Patris in me manentis, & ipse faciet, non sua, sed mea virtute: atque adeo etiam maiora faciet, vt glorietur ac prædicetur nomen meum in seruis meis: Quia ego ad Patrem vado id est, vbi ad Patrem ascendero, hanc meis fidelibus gratiam præstabo, vt miris fulgeant signis, & maioribus atque ipse. Hoc impletum est post Iesu Spiritus illam largitissimam infusionem, quando, vt Actorum narrat: Iudæa, etiam ad vmbra Petri ægri curati sunt. Ergo licet molestus futurus erat discipulis Christi recessus, tamen quando tanta se eis præstaturum pollicebatur post ascensum suum in celos, merito poterant non nihil animi recreari. Nam hoc ipso quod tantam mira faciendi virtutem eis se collaturum affirmat, simul etiam certos eos facit se sua diuinitate semper eorum habiturum, cuius potentia signa & miracula facturi sint. Sed quid dicitur? miris charissimi, quando tam pauci hanc habent gratiam, vt miracula faciant: an ne igitur credendi sunt non credere in Christum? Minime factum. Quod Dominus hic de prodigijs faciendis asseruerat, neque de credentibus omnibus, neque de quibuslibet temporibus accipiendum est. In Ecclesiæ nascens, initio Apostolis, Apostolicisque viris ea gratia collata est ad hanc Catholicæ confirmationem & augmentationem. Deinde etiam alijs temporibus certis quibusdam amicis Dei, hoc idem donum præstitum est, ob obtinendam in hominibus fidem, charitatem, Dei que timorem, vel ob alias certas causas. Non est autem necesse, vt miracula fiant, vel apud omnes, vel per omnes Christi fideles: neque propterea minor est fides eorum, qui miracula non faciunt. Imo miraculis interdum coruscant etiam mali. Tamen plurimum Deus adiungere miracula solet, cum per seruos suos grandæ quid, aut nouum moliri instituit. Vnde mirum est Lutherum cum suis nulla edidisse signa: quanquam hoc summi potest prodigij loco haberi, quod spurcissimi homines, suis voluptatibus dediti, & nihil nisi carnem nantes, tot hominum militia suis laqueis implicare potuerunt. Sequitur:

Et quodcunque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam.

Non dicit, Quodcunque petieritis Patrem in nomine meo, hoc ille faciet, sed ego faciam, vt ostendat diuinitatis indiuisam esse operationem. Quod est autem petere in nomine Iesu, nisi id petere, quod debeat præstare Saluator? Multi petunt diuitias, sed non audit eos Iesus: quia nouitas illorum haud parum obesse. Alij scientiam, alij dignitates, alij alia petunt, sed non petunt in nomine Saluatoris, qui suam perniciem petunt. Vnde

Act. 5.

Miracula ad quid in primitiua Ecclesiâ valuerint.

Miracula vt etiam malis sint communiâ.

Rogare in nomine Iesu quod sit.

quid sit in nomine Iesu petere: Ipse Dominus paucis id verbis absolvit: *Petite, inquit, & accipietis, ut gaudium vestrum plenum sit.* Hoc est, ea duntaxat Ioan. 16. petite, quibus pertingatis ad conspectum & fruitionem Dei, qui solus plenum atque consummatum præstat gaudium. Cætera omnia, quæ extra illum peruntur, etsi aliquod adferunt gaudium, sed plenum non est. Animam summi boni capacem non perfecte exhilarat, quicquid summo bono minus est.

Ergo dilectissimi petamus in nomine Iesu, maxime quidem & ante omnia ipsum Deum & Dominum nostrum: deinde quæ nobis adminiculo esse queant, ut ad illum certius & expeditius pertingamus. Res temporales nunquam petamus importunè, sed confidamus Domino, qui ait: *Primum querite regnum Dei & iustitiam eius: & hæc omnia, puta vitæ agenda necessaria adquirentur vobis.* Matth. 6.

SERMO IN EODEM FESTO.

Quanta sit felicitas videre Deum, & de gaudijs celestis patriæ, quibusque studijs eo pertingatur.

Domine, este de nobis Patrem, & sufficit nobis, Ioannis XIII. Dominus Deus noster Iesus Christus filij charissimi, grande ac immensum promittere dignatus est præmium servis suis ipsi perseverantibus, & fideliter ferventibus: & hoc est, ipsius Dei visio. Qui novit saltem utcumque quid sit Deus, facile sentit, quam excellens præmium sit, posse videre Deum. Carnalis autem & animalis homo, servus & mancipium voluptatum suarum ac immundorum dæmonum nihil movetur, nihil afficitur, dum audit promitti sibi visionem Dei. Quare? Quia densissimis vitiorum tenebris involutus, nescit oculos cordis attollere ad contemplandum, quid sit Deus. Itaque nec scire potest Deum. Quod autem quis ignorat, quid mirum si nec appetat? Et tamen videas homines alios ad quamlibet perdendam artem, alios ad cognoscendas rerum naturas, alios ad antiquitates & res occultas inuestigandas, alios item ad alia nedum friuola, sed sæpè etiam illicita ac turpia perspicienda omnem adhibere conatum: quorum tamen omnium cognitio non eos beatos efficit: Deum autem ut cognoscere velint, non possunt ullis rationibus induci. Est tamen, teste ipso Ioan. 17. Salvatore, hæc est vita æterna, vita beata, & summa beatitudo, ut cognoscamus verum Deum, & quem misit Iesum Christum. O homo, o creatura nobilis magni & præpotentis Dei, quid tibi & infimis hisceribus, ut illos anteponas cognitioni ac fruitioni Dei tui? Cur intantum viluit apud animum tuum Deus tuus, ut nihil sit penè, cuius obtinendi aut videnti minori tenearis desiderio? Esto, habeas omnia quæ sunt infra Deum, quid tibi proderunt sine Deo? Contra verò si nihil habeas nisi Deum, quid tibi deerit? Hoc est dilectissimi, quod merito etiam sanguineas possit exprimere lacrymas cunctis Deum amantibus, quod heu tanta mortales sermè omnes, etiam illos, qui Christianos & dici & haberi se volunt, Dei cepit oblitio & incuria. Heu effusi sumus in istas mundi vanitates, & ad origine nostrâ à Deo scilicet longissimè aberravimus, & qui

Videodi Deū
quoniam nullo desiderio
teneantur.

Incuria &
oblitio Dei
quâtos quosque
hodie teneat.

Hominum
secularium
studia quæ
nā sunt pici-
pua.

Mal. 6.

Mat. 64.
1. Cor. 2.

Thren. 1.

Faciem Dei
conficere
quid sit.

Psal. 33.

Psal. 30.

Psal. 35.

Gaudia æter-
næ beatitudi-
nis quanta.
Psal. 62.

manna cæli alendi essemus, stercorea charius amplectimur: quibus tandem adeo affuescimus, ut ipsa nos delectent, & manna fastidium sit. Totis animis affectibus ferimur in præsentibus oblectationes, nec volumus attendere, ut conditi simus. Totos dies ridemus, iocamur, ociamur, saltamus, garrimus, acquirendis rebus intenti sumus: & in his omnibus ita securi sumus, tanquam eorum causa facti simus. Clamat Deus in scripturis, clamat per contumacia, horrendaque flagella, clamat alijs multis modis, ut à mundi vanitatibus & oblectamentis animum reuocemus, & veram beatitudinem, quæ in Dei visione consistit, queramus & experemus, & nos semper aqua furdi manemus: quasi magna felicitas sit bonis ac delectationibus fruimur momentaneis, & ingens miseria, æternis inhiare delitijs, & Domini faciem requirere cum Propheta, dicente: *Tibi dixit cor meum, exquisiuit te faciem tuam Domine requiram.* Videmus, & quotidiana discimus experientia, præterfluere cuncta vitæ huius vana gaudia, voluptates, delicias: & volumus nolimus sine vili interpolatione properare nos ad extremum diem, nec quicquam æquæ nobis incertum est, atque is idem extremus dies. Videmus quoque tam multos in medio ætatis flore, in summa rerum felicitate subito è medio tolli, & rapi ad tribunal Christi. Videmus denique mundum ipsum indies deficere, & iam penè minari ruinam: & tamen, & rem miseram, non possumus ab his miserijs & fallacissimis somnijs animum atterere, & transferre amorem nostrum ad res semper mansuras, & ad ipsum Deum ac Dominum nostrum: quem si solum haberemus, iam nihil possemus desiderare amplius. *Oculus non vidit, ait quidam, nec auris audivit, nec cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se.* O quis excitabit frigidam nimium pectora nostra, ut dicamus ex omnibus animæ medullis cum Philippo: *Domine Iesu ostende nobis Patrem, & suscipit nobis?* Ipse est enim locus illud quod præparavit diligentibus se. Visio Dei est beatitudo nostra: Deum videamus, videndo amemus, amando fruamur, fruendo beati sumus. Eam enim ob rem conditi sumus. Sed vix Sion lugent, eo quod non sit, qui veniat ad solennitatem, nemo sit qui ad videndum Deum pergere velit. Quamobrem ut ad veram obrinendam felicitatem, quæ, ut diximus, in Dei clara visione consistit, animis accendamus, dicendum est aliquid de vitæ æternæ ineffabilibus gaudijs, & quanta sit beatitudo Dei faciem conspiceret: quod nihil est aliud, quam frui æterna beatitudine. Propheta regum, qui iam non nihil illius futuræ felicitatis degustarat, cupiens mortales omnes ad eius amorem incitare. *Gustate, inquit, & videte, quoniam si quis de vobis inquit, quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam absconditis in mentibus te. Perfecisti eis qui sperant in te.* Ac alibi: *Inebriantur ab ubertate luminum tuorum & torrente voluptatis tuæ potabit eos. Quoniam apud te est fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen, id est, in lumine creato gloriæ, lumen increatum divinitatis, hoc est, Deum ipsum. Quem ubi viderimus, implebitur in bonis desiderium nostrum, & tanta nos totos in corpore & anima beatitudo perualet, penetrabit ac inundabit, ut nihil neque infra, neque supra, neque extra, neque intra, neque circum nos nisi omnigenarum affluentiam deliciarum, gaudiorum, tripudiorum, nihil nisi plenissimam ac certissimam omnium boni abundantiam percepturi simus.*

Beatorū ob-
iectum quam
sit perfectis-
simum.

Quum enim sit Dominus Deus noster beatorum obiectum, in quod suos
semper defigunt obrutus, idē visui pulcherrimum, sensui summe delectabi-
le, gustui dulcissimum, & omnibus potentijs perfecte proportionatū & ac-
commodatum sit, non poterūt non omni ex parte maximis gaudere bonis:
præsertim cum eo accedat pactum certissimæ pollicitatio perpetuæ posses-
sionis, qua fit ut nihil omnino metuendum sit sanctis ne quandoq; illa bo-
na amittant, sed sint prorsus securi semper se illis felicissimè perfruituros.
Quanto autem in hac mortali vita, quæ nihil nobis esse debet aliud, quam
transitus ad patriam, singuli quicq; studiosius hic virtutibus excolendis, ac
diuinæ exequendæ voluntati, omnigenisq; bonis actibus nauauerint ope-
ram, tanto copiosius illis beatæ vitæ bonis & gaudijs inundabuntur, clari-
usq; regem gloriæ in decore suo conspicient: cuius pulchritudinem sol & lu-
na mirantur: qui est totius pulchritudinis fons: qui est pulchrū illud, à quo
omnia pulchra fiunt, ut bene sentiunt Platonici, simul cum diuo Dionysio
& Hierothæo, qui dicunt: Quod sicut vnumquodque dicitur bonum, quia
participat de summo bono: & ens, quia participat de summo ente: Ita est
pulchrum participatione primi pulchri, imo pulcherrimi Dei, qui ob su-
am pulchritudinem obiectum, ut diximus, summè delectabile erit sensui
interiori per diuinitatem: & exteriori per humanitatem assumptam, ut ip-
semet Christus redemptor, merces & quies nostra ait: Ingredietur, scilicet,
ad diuinitatem & egredietur ad humanitatem: & vobis in pascua inueni-
et: pascua nimirum deliciosissimæ refectiois, sobriissimæ inebriationis,
castissimæ voluptatis. Est namque etiam obiectum gustui dulce & suauē, ut
D. Petrus ait: *Si tamen gustastis quoniam dulcis est Dominus*, & Sapiens quidam:
O quam bonus & suauis est Dominus spiritus tuus in omnibus. Et sanctus David:
Suauis Dominus vniuersis. Quamquam reuera quicquid hinc dici vel cogitari
potest, nihil est ad rei veritatē. Dulcedo Domini Dei nostri nihil cum præ-
sentis vitæ dulcedine communis habet, sed longe alia, imo incompræhen-
sibilis est. Congere omnes species odoriferas, balsamum, cinnamomum &
id genus alias, & quicquid vsquam grati odoris est: & vbi cuncta hæc in v-
num conflaueris, fetor potius, quam suauis odor dicenda erunt, si cum dul-
cedine diuina componantur. Atque hæc ipsa suauitas toros nos intus & for-
is occupabit, summaq; a lacrimate, fortitudine, robore ac incolumitate af-
ficiet. Est deniq; etiam proportionatum & accommodatum omnibus po-
tentijs, quamuis sua immensitate ac infinitate potentias omnes longè la-
teq; excedat. Enimvero hoc excessu minimè corrumpit, nec affligit, sed tan-
tum tribuit, quantum potentia recipientis est capax. Quæ autem ex propor-
tione & conuenientia resultat delectatio & iucunditas, ea vtiq; gratissima
est. At verò isthæc iucunditas, suauitas, gaudium, & felicitas nihil quodā-
modo esset, nisi cum certa foret possidentis securitate coniuncta. Quam ob-
rem ne quid dubitare possimus, benignissimus saluator certos nos reddere
dignatus est, dicens discipulis suis, & consequenter omnibus: *Gaudete cor-
vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis*. Nam si mirè affici solent homi-
nes ad videndas res pulchras, gustandas suauēs, sonos tinnulos auribus hau-
riendos atque id genus alia sensibus iucunda percipienda: quanta erit bea-
tudo videre, gustare, sentire, frui Deo Optimo Maximo, qui est omne bo-
num

Esaiæ 55.

Plato.
S. Dionys. A-
c opagita.

Ioan. 10.

Pet. 2.
Sapient. 12.
Psalm. 44.

Dulcedo
Dei quæ om-
nem excedat
in infinitum
dulcedoem.

Beatitudinē
caelestem fo-
re perpetuā.

Ioan. 16.

Exod. 31.

Psal. 15.

Psal. 104.

S. Dionysius
martyr.Pulchritudo
& bonitas
Dei.

Esai. 64.

1. Cor. 2.

Perfectiones
Dei uti sunt
omniumque
inhibita.

Math. 18.

Psal. 95.

Ciuitatis su-
perioris pre-
stantia ac fe-
licitas quare.

August.

bonum & summum bonum, nihil accipiens aliunde: quia nullo bonorum nostrorum indiget: omnibus autem ipse potius largitur, ut bona sint, sicut Psalmista canit: Aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate. Nam creaturæ omnes ex seipsis quidem non nisi merum nihil sunt, & quicquid habent boni, ex Deo promanant, tantumque sunt, quantum Deus se in eas diffundit. Et qui magis de Deo participat, melior utique censendus est, cum Deus sic ipsum verum bonum: & pulchrior est, cum Deus sit ipsa vera pulchritudo, vel pulchrum ipsum. Vnde etiam D. Dionysius, eo quod Deus est, inquit, substantiale bonum, ad omnia existentiæ extendit bonitatem suam, sicut Sol per suum esse illuminat omnia, quæ lumen eius participare possunt. Bonum igitur summum per ipsam essentiam suam omnibus existentibus, mensura quadam & proportionem mirabili immittit totius bonitatis radios. Idemque paulo inferius ait: Ipsum etenim pulcherrimum, & suprapulchrum semper, & ex omni parte existens, omnium pulchrorum est causa. Ex hoc itaque pulchro his quæ sunt omnibus prouenit, ut sint pro modo suo pulchra singula: efficiuntque pulchrum illud rerum omnium congruentias, & amicitias, ac societates. Et idem pulchrum est & bonum, quod cuncta desiderant, & quo omnia cognata sunt: quia nihil est in substantijs rerum, quod pulchri & boni non sit aliquatenus particeps.

Ex quibus dilectissimi filij colligi licet non posse non infinita animam illam affici voluptate, cui Deum videre Deoque frui conceditur: quandoquidem istæ res infimæ tantas sæpe adferunt voluptates, ut stulti homines ob eas capiendas libentissimè corpus, animam, bona, fortunamque omnes atque existimationem suam in mille pericula conijciant. Et tamen absque utrumque ista, tum alia quæcumque, quæ hinc scribi aut dici queant, putamus vlla ex parte rei veritati respondere. Cum enim, ut ante diximus, oculus non viderit, nec auris audierit, nec in cor hominis ascenderit quæ præparauit Deus diligentibus se, certum est quicquid inde verbis exprimi aut cogitatione comprehendere potest, longè esse infra rei magnitudinem.

Infinita prorsus est Domini Dei nostri pulchritudo, suauitas, bonitas, sapientia, iustitia, veritas, amabilitas, benignitas, maiestas, dignitas, præstantia, nobilitas, virtus, fortitudo, excellentia, omnipotentia, & quicquid potest cogitari de Deo: atque ita necesse est horum perspicua, stabilis, æterna contemplatio incomprehensibilem adferat voluptatem. O felices illos, quibus iam concessum est videre faciem Patris in caelis. O Hierusalem ciuitas sancta, quam gloriosa dicta sunt de te. Tu dulce refrigerium ab hoc molestissimo exilio reuertentium: tu quies sempiterna post labores miseræ vitæ huius emigrantium viatorumque corona vincenium: tu paradysus deliciarum. In te lux in circumscripta viuentei Dei immota acris conspicitur, & vultus Dei omnipotentis per seipsum præfens cernitur. In te abundat quicquid potest appeti, ut non immerito dixerit sanctus Augustinus: Tanta est pulchritudo summæ iustitiæ, tanta est iucunditas lucis æternæ: hoc est, incommutabilis veritatis ac increatae sapientiæ, tanta est felicitas cælestis curiæ: ut etiam si non liceret ibi non nisi vnum manere diem, ob id

id solum innumerabiles anni vite huius diuitijs atque delitijs pleni, merito spernerentur. Et reuera charissimi sic se res habet. Omnipotens Deus pro sua magnificentia & liberalitate tot & tanta suis seruis preparauit bona in illa superna ciuitate, ut quicquid iste mundus sublunaris prestare possit, crux & tormentum iure habendum sit, & ex animo fastidiendum. Petrus Damianus in Hymno quodam pulcherrime inter cetera sic ait:

Bona quæ
quantaque
caelis pra-
parata sunt
in caelis.

Petrus Da-
mianus.

Nam quis promat summæ pacis,
Quanta sit lætitia
Vbi viuus margaritis
Surgunt ædificia,
Auro celsa micant tecta,
Radiant triclinia?
Solis gemmis preciosis
Hæc structura nectitur.
Auro mundo tanquam vitro
Vrbis via sternitur.
Abest limus, deest firmus,
Lues nulla cernitur.
Hyems horrens, æstas torrens,
Illic nunquam sæuiunt.
Flos perpetuus rosarum,
Ver agit perpetuum.
Candent lilia, rubescit
Crocus, sudat balsamum.
Virent prata, vernant sata,
Riuus mellis influunt.
Pigmentorum spirat odor,
Liquor & aromatum.
Pendent poma floridorum
Non lapsura nemorum.
Non alternat luna vices,
Sol vel cursus syderum.
Agnus est felix vrbis

Lumen innocuum.
Nam & sancti quicquid velut
Sol præclarus rutilant.
Et præsentem veritatis
Contemplantur speciem.
Hinc vitalem viui fontis
Hauriunt dulcedinem.
Inde statum semper idem
Existendi capiunt.
Clari, viuidi, iucundi,
Nullis patent casibus.
Absunt morbi semper sanis,
Senectus iuuenibus.
Inde virent, vigent, florent,
Corruptela corruiunt.
Auidi & semper pleni,
Quod habent desiderant.
Non satiætas fastidit,
Neque fames cruciat.
Inhiantes semper edunt,
Et edentes inhiant.
Nouas semper harmonias
Vox meloda concrepat,
Et in iubilum prolata
Mulcent aures organa.
Felix cæli quæ præsentem
Regem cernit anima.

Apoc. 21.

Et alius quidam loquens ad supernam Hierusalem: Sol tuus, ait, & claritas tua, & omne bonum tuum huius pulcherrimi regis indeficiens contemplatio, ipse rex regum in medio tui, & pueri eius in circuitu eius. Ibi hymnicorum angelorum chori, ibi societas supernorum civium. Plena & perfecta ibi regnat charitas: quia Deus est omnia in omnibus, quem sine fine videt, & sine fine semper videndo in eius amore ardent: amant & laudant, laudant & amant. Et diuus Augustinus: O vita, inquit, vitalis, dulcis & amabilis & semper memorabilis. Vbi summa securitas, vbi secura tranquillitas, vbi tranquilla iucunditas, vbi iucunda felicitas, vbi felix æternitas, vbi æterna beatitudo, vbi beata certitudo, vbi certa visio, & sine fine laudatio. Ibi affluentia diuitiarum, influentia deliciarum, & confluentia bonorum. Diuus quoque Bernardus: Merces, ait, sanctorum tam magna est, quod

1. Cor. 13.

August.
Ciuitatis su-
peræz feli-
citas quanta

Bernard.

Merces iu-
ctum quita
est in calo.
Augustia.

1. Cor. 15.

Gene. 32.
Exod. 33.

Diabolus vt
promittit lo-
gorem vitā
fallaciter.

Basilius.

Diabolus
quam fallo-
citer decipi-
at temporis
promissione
longiora.

Creaturis
quam sic cre-
te vtendum.

non potest mensurari: tam multa, quod non potest numerari: tam copia-
sa, quod non potest finire: tam preciosa, quod non potest aestimari. Denique
Augustinus: Ibi, inquit, Deus videbitur sine fine, sine fastidio amabitur, si-
ne defatigatione laudabitur. Ecce dilectissimi filij, quam merito diuus Phi-
lippus Apostolus motus fuit petere à Domino Salvatore ac dicere: Domi-
ne, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis. Hæc enim omnia iam dicta, lon-
gèq; maiora habent quicumque Deum vident. Illis nanque Deus est omnia
in omnibus. Ad hæc felicissimè fruenda & possidenda creati nos omnes su-
mus. Quod cum ita se habeat, discamus obsecro totam vitam nostram hæc
referre ac dirigere, vt isthæc obtinere mereamur, id est, vt Dominum De-
um nostrum facie ad faciem videre digni efficiamur. Si aliud querimus,
nihil, querimus. Ecce præsens vernum tempus quam gratum est vobis,
quantopere sua amenitate vestros exhilarat animos. Si igitur sic delectat
vmbra & somnium, quantum ipsa veritas delectationis habet! Sed etiam
atque etiam videte obsecro, ne vmbra atque somnium ip̄n veritati præse-
ratis. Solec nanque tartareus spiritus laqueos suos vbiq; expandere ac spar-
gere super hæc res temporarias & vitæ oblectamenta: estq; vt libentius ca-
piamus, semper crastinum promittit diem, donec tandem omnem eripiat
salutis spem. Et vt Basilius Magnus ait, intelligens versipellis nos homines
præsens libenter recipere tempus, omnemq; actionem humanam in præ-
sens contendere atque spectare, hodiernum tempus nobis furatur astutus, &
spem facit crastini. Postquam crastinum venerit, rursus malus diuisor se-
bi hodiernum, crastinum verò Domino dari petit. Sic continuo diem de-
die trahens, voluptate præsentis & spe frugis nostram subducit latentem vi-
tam. Vidi ego, ait idem, iam aus astute miram artem: cum pullos suos vi-
deat adhuc ob debilitatem prædæ periculo expositos, sese aucupi ante illos
vt prædæ paratam offerre, ita sese vertentem ac gestus dispensantem, vt nos
periculo penitus aut manibus se præbeat, neque item insidiantis sp̄e omnino
eripiat. Sic itaque illum inter vti unq; versando, occupado, in se retinendo,
spatium dat nauis ociosè fugiendi. Ipsa ad extremum euolat. Vbi mox idē
sanctus Episcopus subiungit: Caue igitur ne tu aucupi similia patiaris, certa
pro incertis relinquens, spem firmam vana commutans. Hæc ille. Ita ni-
mirum dilectissimi filij, caueamus insidias diaboli. In medijs versamur la-
queis, & vbi que iniquus ille hamos suos, quibus nos capiat, abscondit. Quis
quid in hoc mundo sensibus plausibile est, fortiter contemnat, nisi qua-
tenus aua corpori sustentando necessarium, aut ad placendum Deo, obte-
nendamq; beatitudinem cōducibile est: alioqui si nos presentibus velimus
dare oblectamenta, hamo suo diabolus capiet nos, & in mortis æternæ car-
cerem secum pertrahet. Valeant creaturæ mortales omnes, vni Deo nos per
amoreſm coniungamus, illiq; firmissimè adhaereamus, ne quid vel aduersum
vel prosperū ab eo nos possit abiuungere. Semper & vbi que linguam frano
quodam cohibeamus, sanctis meditationibus demus operam, sermones
nostri parci sint, & non nisi de rebus salutiferis ac necessarijs, penitentiæ o-
peribus nos affligamus: quicquid nobis Dominus Deus noster patienter
imposuerit, hilariter excipiamus, aliorum vitia & defectus benignè tolera-
mus, ac in meliorem partem interpretemur, quatenus recta dictabit ratio
hominis

homines incompósitos ac improbos fugiamus, familiaritatem quorumlibet immodicam declinemus, sensibus semper inuigilemus, neque temporis, neque verborum plus satis cuiquam impendamus, nosipfos vbiq̄ & semper studiosè obseruemus, sub Deo cunctisq̄ mortalibus nosipfos comprimere ac demittere discamus, de cunctis fratribus ac proximis non nisi bene loquamur, nosipfos habeamus despectui, Deo iucundis animis seruiamus, proximis bona præbeamus exempla, peccata omnia & magna & parua vitemus, Deum in omnibus pro scopo habeamus, atque totum tempus cum Deo transigamus. Hisce studijs dignè & aptè efficiemur, qui faciem Patris nostri videamus in cælis, cui est omnis honor in secula seculorum, Amen.

DE FESTO INVENTIONIS S. CRVCIS
require infra in festo Exaltationis eiusdem.

IN SOLENNITATE ASCENSIONIS DOMINI
nostri Iesu Christi, Lectio Actuum Apostolorum.
Cap. I.

Rimum quidem sermonem feci de omnibus, d̄ Theophile, que cepit Iesus facere, & docere, vsque in diem qua præcipiens Apostolis, per Spiritum sanctum quos elegit, assumptus est. Quibus & præbuit viuum post passionem suam, in multis argumentis per dies quadraginta apprensus eis. & loquens de regno Dei. Et conuescens, præcepit eis, ab Hierosolymis ne discederent: sed expectarent promissionem Patris: quam audistis, inquit, per os meum. Quia Ioannes quidem baptizauit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies. Igitur qui conuenerant, interrogabant eum, dicentes: Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israel? Dixit autem eis: Non est vestrum nosse tempora, vel momenta, que Pater posuit in sua potestate, sed accipietis virtutem superuentis Spiritus sancti in vos: & eritis mihi testes in Hierusalem, & in omni Iudæa, & Samaria, & vsque ad ultimum terra. Et quum hac dixisset, videntibus illis eleuatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumq̄ intuerentur in caelum euntem illum, ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis, qui & dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in caelum? Hic Iesus qui assumptus est a vobis in caelum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in caelum.

PARAPHRASIS IN EANDEM LECTIONEM.

Ascensionem Domini Saluatoris Lucas Euangelista graphicè describit, Luca 24 connectens videlicet historiam Actuum Apostolorum cum Euangelio suo, in cuius calce iam nonnihil eadem de re posuerat: sed in Actis diligentius prosequitur. Ait enim: Primum quidem sermonem, nempe in Euangelio meo, feci de omnibus, id est, præcipuis quibusdam, vel saltem

yy mul-